

Informacije o učešću Srbije u programu Erasmus+ i pregled aktivnosti Fondacije Tempus za 2016. godinu

Učešće Srbije u programu Erasmus+

Republika Srbija trenutno ima status partnerske zemlje u programu Erasmus+, što podrazumeva mogućnost delimičnog učešća u projektima. Pripreme mere za punopravno učešće Srbije u programu Erasmus+ započete su u julu 2016. godine, nakon što je Evropska komisija usvojila predlog radnog programa za 2016/2017. godinu. Početak ovog procesa znači da će se postepeno otvarati mogućnosti za učešće u svim vrstama projekata kroz nekoliko tkz. pilot faza. Prva faza pilotiranja projekata je počela u oktobru 2016. godine kada je objavljen Opšti Erasmus+ poziv za prijavu projekata, uporedo sa uspostavljanjem procedura za upravljanje decentralizovanim sredstvima. Nacionalni poziv za prijavu projekata je objavljen kasnije, u decembru 2016. godine.

U okviru Poziva za 2017. godinu pilotiraju se KA1 projekti mobilnosti za škole, stručno obrazovanje i obuke, obrazovanje odraslih, i za mlade, kao i KA2 projekti strateških partnerstava u oblasti stručnog obrazovanja i obuka. Ovo je prvi put da škole i organizacije u oblasti obrazovanja odraslih iz Srbije mogu učestvovati u Erasmus+ projektima kao podnosioci prijave i organizovati mobilnost sa partnerima iz EU. Međutim, njihove su mogućnosti još uvek ograničene, kako u pogledu aktivnosti koje mogu da sprovode tako i ograničenih resursa koji su na raspolaganju tokom pilot faze.

Ukupan budžet koji je na raspolaganju za sve projekte u okviru Poziva za 2017. godinu je 922.604,00 evra, što je preliminarno raspoređeno na sledeći način:

KA1 Mobilnost za škole: 340 000 EUR

KA1 Mobilnost u oblasti stručnog obrazovanja i obuka: 172 604 EUR

KA1 Mobilnost u oblasti obrazovanja odraslih: 80 000 EUR

KA1 Mobilnost mladih: 150 000 EUR

KA2 Strateška partnerstva u oblasti stručnog obrazovanja i obuka: 180 000 EUR

Prvi Nacionalni poziv za projekte

U okviru pripremnih mera za punopravno učešće u Erasmus+ programu, Fondacija Tempus objavila je i prvi Nacionalni poziv za podnošenje prijave za Erasmus+ projekte. Prijavljeno je 167 projekata za KA1 mobilnosti (71 za škole, 23 za stručno obrazovanje -VET, 14 za obrazovanje odraslih, 59 za mlade) i 13 za KA2 VET projekte. Odobren je 66 projekat za KA1 mobilnosti (36 za škole, 9 za VET, 8 za obrazovanje odraslih i 13 za mlade), kao i 3 KA2 VET projekta.

U okviru Drugog nacionalnog poziva za projekte za 2018. godinu, za koji se očekuje da će biti objavljen krajem oktobra 2017, biće dostupno više mogućnosti za institucije i organizacije iz Srbije, pre svega zato što će svi sektori moći da učestvuju u KA2 projektima strateških partnerstava, dok su do sada u ovim projektima mogle da učestvuju samo stručne škole.

Učešće u međunarodnoj dimenziji Erasmus+ programa

Budući da je Srbija još uvek partnerska zemlja u programu, institucije iz Srbije nastavile su sa učešćem u međunarodnoj dimenziji programa u oblasti visokog obrazovanja i mladih. Tipovi projekata u kojima mogu učestvovati visokoškolske institucije iz Srbije su sledeći: akademske razmene obuhvaćene projektima međunarodne kreditne mobilnosti, projekti izgradnje kapaciteta u visokom obrazovanju, projekti u okviru Žan Mone potprograma i nekoliko poziva za projekte koji su objavljeni u okviru KA3 dela Erasmus+ programa. Pored navedenog, postoji mogućnost učešća u Strateškim partnerstvima, Savezima znanja i Savezim sektorskih veština, pod uslovom da je dokazana dodata vrednost za učešće institucija iz Srbije.

Što se tiče KA1 Međunarodnih projekata kreditne mobilnosti, u 2016. godini visokoškolske institucije iz Srbije učestvovala su u 138 projekata u okviru dva Poziva, od kojih je za studente i nastavnike odobrena 2561 mobilnost. Važno je naglasiti da akademske razmene idu u oba pravca. Pored velikog broja odobrenih odlazećih mobilnosti za studente i nastavno osoblje iz Srbije (1599 mobilnosti što predstavlja 63% od ukupnog broja) takođe je odobren i veliki broj dolazećih mobilnosti (962 mobilnosti, što je 37% od ukupnog broja). Odnos razmena studenata i nastavnika je takođe izbalansiran (52: 48).

U prvom pozivu za projekte mobilnosti u visokom obrazovanju, za akademsku 2017/2018. godinu, Republici Srbiji su odobrena 232 projekta za finansiranje. Ova cifra predstavlja 39% od ukupnog broja odobrenih projekata za Zapadni Balkan (590), čime Republika Srbija zauzima prvo mesto. Visokoškolske institucije iz Republike Srbije će dobiti čak 44% od ukupnih sredstava za Zapadni Balkan. U ovom pozivnom roku, Republici Srbiji je odobreno 3.150 mobilnosti (1.895 odlaznih i 1.255 dolaznih), što čini 43% od ukupnog

broja odobrenog za region Zapadnog Balkana (7.305). Kada su u pitanju KA2 Projekti izgradnje kapaciteta u visokom obrazovanju, u prethodnom Pozivu za prijave projekata za 2016. godinu, institucije iz Srbije učestvovala su u 70 projektnih prijava, od kojih su u 34 kao koordinatori, a u 6 sa posebnom komponentom mobilnosti. Ovaj broj čini 10% svih prijava iz svih zemalja učesnica u programu, i 64% u regionu Zapadnog Balkana.

U okviru poziva za Projekte izgradnje kapaciteta u visokom obrazovanju objavljenog 2016. godine, za finansiranje je odabrano ukupno 149 projekata iz cele Evrope. Visokoškolske ustanove iz regiona Zapadnog Balkana učestvuju u 16 projekata, od kojih visokoškolske ustanove iz Srbije u 8.

Visokoškolske institucije iz Srbije koordiniraju tri Žan Mone modula i učestvuju u dve Žan Mone mreže ukupno do sada. Dva modula su odobrena u 2016. godini i koordiniraju ih Univerzitet u Nišu i Univerzitet u Beogradu. Univerzitet u Novom Sadu takođe učestvuje u jednom Erasmus Mundus zajedničkom master programu.

U 2017. godini, odobreno je 5 Žan Mone modula sa koordinatorima sa visokoškolskih ustanova iz Republike Srbije i to tri na Univerzitetu u Beogradu, jedan na Univerzitetu umetnosti u Beogradu i jedan na Univerzitetu u Novom Sadu.

Aktivnosti Fondacije Tempus

Uloga Fondacije Tempus nastavlja da se razvija u skladu sa potrebama i obavezama Republike Srbije koje proizlaze iz učešća u EU programima u oblasti obrazovanja i procesa Evropskih integracija. Pored uloge organizacije odgovorne za sprovođenje decentralizovanih delova programa Erasmus+, Fondacija Tempus nastavlja da obavlja sve aktivnosti iz okvira Nacionalne Erasmus+ Kancelarije, i takođe deluje kao kontakt tačka za nekoliko mreža koje rade pod pokroviteljstvom Evropske komisije – Euroguidance, Eurydice, eTwinning, a od 2017. godine i EPALE i EUROPASS. Takođe, od jeseni 2015. godine u okviru Fondacije Tempus počela je sa radom Nacionalna CEEPUS Kancelarija, čija glavna odgovornost jeste sprovođenje Srednjeevropskog programa univerzitetske razmene.

Opšte aktivnosti Fondacije Tempus u vezi sa realizacijom Erasmus+ programa u 2016. godini

Fondacija Tempus nastavila je da radi na povećanju vidljivosti Erasmus+ programa i povećanju broja učesnika u programu. Ove godine, prioritet je bila promocija mogućnosti za nove vrste projekata u okviru Nacionalnog

poziva za predloge projekata, posebno za škole i obrazovanje odraslih, ali i za sve druge tipove projekata koje obuhvata Opšti poziv. Od trenutka kad je otvoren Poziv za prijavu projekata za 2017. godinu, organizovan je veći broj individualnih konsultacija za sve one koji su pripremali projektne prijave iz svih ciljnih grupa.

U skladu sa tim, Fondacija Tempus je organizovala 13 informativnih dana u preko 10 gradova, kao i radionice, vebinare i konsultacije telefonom ili lično. Osim toga, uloženi su naporu kako bi se povećao broj ljudi koji primaju onlajn bilten o Programu. Trenutno Fondacija Tempus ima više od 20 000 mejl adresa na svojim mejl listama.

Mogućnosti za učešće u programu Erasmus+ su predstavljene na nacionalnim i lokalnim medijima preko 80 puta. Sve važnije informacije su predstavljene i na društvenim mrežama kao što su Facebook i Twitter.

Za vreme veoma intenzivnog promotivnog perioda, povećan je broj posetilaca sajta Fondacije Tempus, kao i broj pratilaca na društvenim mrežama. Tokom aktivnosti povezanih sa Pozivom za projekte raspisanim u oktobru 2016. godine, objavljeno je 125 vesti na zvaničnoj Facebook stranici Fondacije, kao i 96 tvitova, 25 video klipova na You tube kanalu, 5 objava na Instagramu i 4 na LinkedIn mreži. Od oktobra do decembra 2016, Facebook stranica Fondacije je dobila 400 novih pratilaca, što ukupno čini 2315 pratilaca. U septembru 2017, ukupan broj pratilaca na Facebook stranici Fondacije je bio 3070.

Info Dani u organizaciji Fondacije Tempus

- 3 nacionalna Erasmus+ info dana organizovana su u Beogradu u Oktobru 2016: za visoko obrazovanje, škole/obrazovanje odraslih i mlade, sa više od 300 učesnika.

- 10 regionalnih Erasmus+ info dana o mogućnostima za visoko obrazovanje, škole/obrazovanje odraslih i mlade održani su u raznim gradovima Srbije. U okviru ovih info dana, date su informacije svim ciljnim grupama o svim mogućnostima za učešće u Erasmus+ programu, a potom su bili podeljeni za rad u manjim grupama u zavisnosti od vrste projekta za koji su zainteresovani.

Informativni i regionalni dani za 2018. godinu biće održani krajem oktobra i početkom novembra 2017. godine.

Podrška programu Erasmus + u oblasti visokog obrazovanja

Fondacija je nastavila da prati i nadgleda projekte koji su odobreni za finansiranje i pruža podršku onima koji konkurišu za projekte kroz sledeće aktivnosti:

- Učešće u 1 nacionalnom i 10 regionalnih Erasmus+ info dana na kojima su predstavljene mogućnosti za visoko obrazovanje.
- Organizacija 5 radionica za pisanje Erasmus + projektnih prijava izgradnje kapaciteta u Beogradu, Novom Sadu i Nišu.
- Sprovođenjem 16 monitoring poseta tekućim projektima.
- Organizacijom 47 konsultativnih sastanaka za pisanje projektnih predloga.
- Organizacijom 1 kontakt seminara i sajma visokog obrazovanja (HEdu fair) u cilju poboljšanja saradnje između visokoškolskih institucija iz Srbije i programskih zemalja, uz učešće više od 90 učesnika iz 8 zemalja.

Podrška podnosiocima projekata u oblasti škola, stručnog obrazovanja i obuka i obrazovanja odraslih

Glavne aktivnosti u 2016. godini bile su fokusirane na Nacionalni poziv i učešće na eTwinning platformi koja povezuje škole širom Evrope:

- Učešće u 1 nacionalnom i 10 regionalnih Erasmus+ info dana na kojima su predstavljene mogućnosti za škole, stručno obrazovanje i obuke i obrazovanje odraslih.
- Organizacija 7 radionica za KA1 projekte mobilnosti za škole, stručno obrazovanje i obuke i obrazovanje odraslih.
- Organizacija 8 vebinara za pripreme prijava za KA1 projekte mobilnosti.
- Učešće u raznim informativnim događajima za škole sa ciljem da se Nacionalni poziv promoviše u najvećoj mogućoj meri.

Erasmus+ projekti u oblasti mladih

Fondacija Tempus je počela da sprovodi deo Erasmus+ programa za mlade u julu 2016. godine i od tad je organizovala sledeće aktivnosti:

- Učešće u 1 nacionalnom i 10 regionalnih Erasmus+ info dana na kojima su predstavljene mogućnosti za omladinski sektor.

- 5 radionica za pisanje KA1 projektnih prijava u oblasti mladih.
- 3 vebinara posvećena popunjavanju prijavnog formulara za KA1 projekte mobilnosti u oblasti mladih i druga pitanja.
- Nekoliko prezentacija na događajima u organizaciji drugih institucija.

Učešće u evropskim mrežama i platformama

eTwinning

Škole iz Srbije su do sada bile veoma aktivne u eTwinning-u, a učesnici platforme, uglavnom nastavnici, smatraju ga korisnim budući da dopunjuje nastavne aktivnosti i čini ih zanimljivijim njihovim učenicima. Ukupan broj eTwinning projekata do sada je 785, a ukupan broj registrovanih korisnika na eTwinning platformi je 1586.

Nacionalni Tim za Podršku (NSS) eTwinning mreže u Srbiji organizovao je sledeće aktivnosti u 2016. godini:

- 6 seminara o upotrebi eTwinning portala, od kojih je 5 seminara svrstano u programe Kontinuiranog stručnog razvoja, priznatih od strane Zavoda za unapređenje obrazovanja i vaspitanja (ZUOV).
- 4 vebinara i 2 dvonedeljna onlajn treninga sa 5 i 7 vebinara.
- Nacionalnu eTwinning konferenciju u novembru u Nišu.
- Prezentaciju eTwinning-a na 5 događaja drugih organizacija i u okviru većeg broja manifestacija u organizaciji Fondacije Tempus.
- Učešće 15 nastavnika iz Srbije na 6 međunarodnih eTwinning seminara i konferencija.

Organizovana su dva konkursa za eTwinning ambasadore u 2016. godini sa ciljem nalaženja novih eTwinera koji bi promovisali program i pomogli novim registrovanima uvodeći ih u rad portala. Pored učešća u promotivnim aktivnostima u organizaciji FT, ukupno 13 ambasadora je nezavisno učestvovalo u 57 događaja u 2016. godini na kojima su odražali prezentacije i treninge o tome kako koristiti eTwinning.

Takođe, organizovan je konkurs za Nacionalnu Oznaku Kvaliteta (NQL), gde je od 89 projektnih prijava 64 projekta dobilo NQL, a od kojih je 54 primilo Evropsku Oznaku Kvaliteta (EQL). Izraženo u procentima, u poređenju sa 2015, imali smo 5 puta više (457%) projektnih prijava za NQL, 4,5 puta više prijava koje su dobile NQL i 9 puta više (900%) prijava koje su primile EQL.

Euroguidance

Aktivnosti nacionalnog Euroguidance centra koji radi u okviru Fondacije Tempus, tokom 2016. godini su sledeće:

- Sproveden je program profesionalnog razvoja nastavnika u srednjoj školi za karijerno vođenje i savetovanje, koji je obuhvatao:
 - 8 akreditovanih seminara u 7 gradova za ukupno 193 nastavnika i savetnika
 - 2 napredna seminara za 24 nastavnika (22 škole iz 11 gradova)
 - 1 neakreditovani početni seminar za nastavnike
 - Onlajn kurs za nastavnike na Udeemy platformi
 - Pilot vebinar za nastavnike o karijernom informisanju
- Prva nacionalna dodela nagrada za najbolju praksu u karijernom vođenju
- Treća nacionalna konferencija u organizaciji Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i Ministarstva za omladinu i sport
- Četvrta nacionalna konferencija „Karijerno vođenje i savetovanje u Republici Srbiji“ u organizaciji Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i Ministarstva za omladinu i sport
- Podrška Radnoj grupi za razvoj nacionalnih standarda za karijerno vođenje
- Prevod dokumenata Evropske mreže politike celoživotnog vođenja (ELGPN) na srpski i distribucija radnoj grupi za standarde
 - ELGPN Tools no. 4: Razvoj i sprovođenje politika u vezi sa veštinama upravljanja karijerom
 - ELGPN Tools no. 5: Unapređenje sistema obezbeđenja kvaliteta i zasnovanosti na dokazima o efektima celoživotnog vođenja
- Prisustvo na više od 10 studijskih poseta, konferencija i zajedničkih događaja za zaposlene i praktičare za karijerno vođenje
- Predavanja o karijernom vođenju studentima koji se školuju za nastavnike i školske savetnike na Filozofskom fakultetu
- Ciklus vebinara o karijernom vođenju za studente u saradnji sa Centrom za razvoj karijere Univerziteta u Beogradu
- Priprema video materijala za onlajn kurs namenjen studentima „Veštine upravljanja karijerom“ u saradnji sa Centrom za razvoj karijere Univerziteta u Beogradu
- Štampanje biltena „Karijera i mobilnost“
- E-bilten namenjen praktičarima za karijerno vođenje
- Ažuriranje i dogradnja nacionalne baze obrazovnih mogućnosti Obrazovanje.rs
- Ažuriranje i dogradnja baze obrazovnih mogućnosti za strane studente StudyinSerbia.rs
- Promocija sistema visokog obrazovanja u Srbiji na EAIE konferenciji i međunarodnom sajmu u Liverpulu
- Program informisanja studenata, mladih i nastavnog osoblja o mogućnostima za mobilnost, u šta spada i organizacija događaja pred odlazak novih stipendista, prilikom kog im se omogućava susret sa

alumnistima Erasmus Mundus programa

- Učešće na Konferenciji Alumni asocijacije Zapadnog Balkana

Eurydice mreža

U skladu sa planom aktivnosti za 2016. godinu, predviđenim od strane Izvršne agencije iz Brisela, Eurydice jedinica je imala sledeće aktivnosti:

- prevedeno je 8 Eurydice publikacija sa engleskog na srpski jezik
- 2 događaja su organizovana jedan za drugim 30. juna i 1. jula 2016. godine:
- 30. juna – okrugli sto relevantnih aktera o Standardima za kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika.
- jula – konferencija Metodologije učenja stranih jezika. Okupila je oko 200 nastavnika stranih jezika koji se najčešće uče u osnovnim i srednjim školama u Srbiji.
- U okviru radnog programa za 2016. godinu Srbija je učestvovala u 8 Eurydice studija
- U skladu sa dosadašnjom praksom, na Eurydice veb sajtu ažuriran je opis nacionalnog sistema obrazovanja u Srbiji sa podacima o novom razvoju i propisima koji regulišu ovu oblast. Ovaj opis se može pronaći na sledećem linku zajedno sa opisima obrazovnih sistema drugih zemalja:
<https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/Countries>

Učešće Srbije u CEEPUS III programu

U školskoj 2015/2016. godini, u ulozi Nacionalne CEEPUS kancelarije Fondacija Tempus je dodelila 149 stipendijskih meseci dolazećim studentima i nastavnom osoblju, odnosno ukupno 130 stipendija. Odlazeći stipendisti iz Srbije dobili su ukupno 513 stipendijskih meseci za boravke u CEEPUS partnerskim zemljama u akademskoj 2015/2016. godini. Dok kraja 2016. godine, dodeljeno je 105 stipendiranih meseci za boravke u 2016/2017. godini.

Visokoškolske institucije iz Srbije učestvovala su u 55 odobrenih CEEPUS mreža, kao i u 7 dodatnih umbrella mreža (mreže koje ispunjavaju standarde kvaliteta, ali nisu među odobrenim mrežama za određenu akademsku godinu) u 2015/2016. godini. U 2016. institucije su se prijavile za učešće u 70 mreža, od čega je odobreno 58 (3 mreže više u odnosu na prethodnu godinu) i 9 umbrella mreža. Institucije iz Srbije su

koordinatori 9 mreža.

Nacionalna CEEPUS kancelarija je objavila javni Poziv za akademske ocenjivače CEEPUS mreža i dodala tri nova stručnjaka u bazu ocenjivača. Sastanak sa lokalnim kontakt tačkama organizovan je po prvi put od kad Srbija učestvuje u programu. Osim toga, program je promovisan na brojnim konferencijama i javnim događajima, štampani su info materijali kao i set procedura za sve ključne aktere (institucije, lokalne kontakt tačke, stipendisti, itd.)

Informacije o mogućnostima za mobilnost u okviru Erasmus+ i CEEPUS programa

Fondacija Tempus pruža pojedincima informacije o mogućnostima za mobilnost u okviru Erasmus+ i CEEPUS programa. Među ovim aktivnostima u 2016. godini najznačajnije su:

- 18 promotivnih događaja o mobilnosti za studente, sa više od 1500 učesnika.
- Prezentacije i info dani na fakultetima i univerzitetima
- Učešće na nekoliko sajмова stipendija (prezentacije i izložbeni štandovi)
- Učešće na prezentacijama i panel diskusijama u organizaciji drugih institucija
- FT je učestvovala na dva velika javna događaja – EXIT festivalu i Danu jezika, gde smo promovisali mogućnosti za mobilnost kao i internacionalizaciju obrazovanja.
- 4 vebinara o veštinama upravljanja karijerom u januaru i februaru, u saradnji sa Centrom za razvoj karijere Univerziteta u Beogradu
- 6 vebinara o mobilnosti studenata i nastavnog osoblja
- Otvorena vrata (pružanje informacija o stipendijama 3 puta nedeljno, u periodu od 90 minuta, bez potrebne prethodne najave, u prostorijama FT), sa dodatnih 60 minuta onlajn sesije svake nedelje putem društvenih mreža za studente iz drugih gradova. U odnosu na prethodnu godinu, broj sesija Otvorenih vrata je povećan za oko 40-50% u 2016. godini.

Fondacija Tempus će u novembru 2017. godine raspisati drugi nacionalni poziv za podnošenje prijave za Erasmus+ projekte u 2018. godini. Posebna pažnja biće posvećena novim mogućnostima za projekte strateških partnerstava u kojima će institucije predškolskog, školskog i visokoškolskog obrazovanja, kao i organizacije koje rade sa mladima, od konkursnog roka za 2018. godinu, prvi put moći da učestvuju na poziciji koordinatora.